

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ პასუხები სამინისტროს 2021 წლის 23 აგვისტოს N 8911/01 წერილში მოცემულ შენიშვნებზე

#	შენიშვნა	რეაგირება
1	სკრინინგის ანგარიშში არ არის მოცემული ინფორმაცია პროექტის განხორციელების შედეგად მოსაჭრელი ხე-მცენარეების შესახებ, მათი სახეობებისა და რაოდენობის მითითებით.	პროექტი საჭიროებს შემდეგი სახეობების ხე-მცენარეების ჭრას: რცხილა (<i>Carpinus</i>), ნაძვი აღმოსავლური (<i>Picea orientalis</i>), ცაცხვი (<i>Tilia caucasica</i>), ნეკერჩხალი ჩვეულებრივი (<i>Acer campestre</i>), მდგნალი (<i>Salix caprea</i>), წიფელი აღმოსავლეთის (<i>Fagus orientalis</i>), ვერხვი (<i>Populus sp.</i>), მურყანი (<i>Alnus</i>), ტირიფი (<i>Salix</i>), უხრავი ჩვეულებრივი (<i>Ostrya carpinifolia</i>), მუხა მაღალმთის (<i>Quercus macranthera Fisch et Mey</i>), იფანი ჩვეულებრივი (<i>Fraxinus exelsior</i>), პანტა კავკასიური (<i>Pyrus caucasica A. Grossh.</i>), ჯაგრცხილა (<i>Carpinus orientalis</i>), მუხა ქართული (<i>Quercus iberica</i>), სოჭი კავკასიური (<i>Abies nordmanniana</i>), ფიჭვი ჩვეულებრივი (<i>Pinus sylvestris</i>), მსხალი (<i>Pyrus</i>), ტყემალი (<i>Prúnus cerasiféra</i>), აკაცია თეთრი (<i>Robinia pseudoacacia</i>), ვაშლი, ბალამწარა მცირენაყოფიანი (<i>Cerasus macrocarpa C. A. Meyer</i>), თელა ქართული (<i>Ulmus geogrica</i>), შინდი (<i>Cornus</i>) (<i>იხ. ქვეთავი 7.6.</i>). მოსაჭრელი ხე-მცენარეების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მათ შორის რაოდენობა იხილეთ სკრინინგის დანართში (<i>იხ. დანართი - პროექტის განხორციელების შედეგად მოსაჭრელი ხე-მცენარეების შესახებ უწყისები</i>).
2	სკრინინგის ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაცია ფაუნის შესახებ, ეყრდნობა მხოლოდ ლიტერატურულ მონაცემებს და არ არის განხილული ფაუნის წარმომადგენლებზე ზემოქმედების შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებები.	<p>ექსპერტმა ჩაატარა ფაუნის კვლევა. კვლევა მიზნად ისახავდა - ცხოველთა იმ სახეობების დადგენას რომლებიც ბინადრობენ ან გარკვეული დროით შემოდიან პროექტის დერეფანში და მისი ზემოქმედების პოტენციურ არეალში, ასევე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ცხოველთა მრავალფეროვნებაზე შესაძლო ზემოქმედების განსაზღვრას და შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავებას.</p> <p>დოკუმენტში ასახულია კვლევის მეთოდები და პერიოდი, სადაც დეტალურად არის მოცემული ჩატარებული კვლევის მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია (<i>იხ. ქვეთავი 6.3.1. - კვლევის პერიოდი და მეთოდები</i>).</p> <p>ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია <u>ქვეთავში - 7.5.2.</u> რომლის თანახმად რეკომენდირებულია:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ საპროექტო სამუშაოები ჩატარდეს ზაფხულის მეორე ნახევარში და შემოდგომის დასაწყისში, როდესაც ცხოველებს დამთავრებული აქვთ გამრავლების სეზონი და ჯერ კიდევ აქვთ დრო გამოსაზამთრებლად მომზადებისთვის;

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ იმ ადგილებში სადაც აუცილებელი იქნება ზედაპირის მცენარეული საფარისგან გაწმენდა ყოველი მოჭრილი ხის სანაცვლოდ რომლის დიამეტრი აღემატება 40 სმ-ს გამოიკიდოს სამი ბათბოქსი ღამურებისთვის; ✓ ხეობების კვეთებზე ეგხ-ზე გამოიკიდოს ფრიალა ფირფიტები ან ფერადი ბურთულები ფრინველების ეგხსთან შეჯახების თავიდან ასაცილებლად.
3	<p>წარმოდგენილი shp ფაილების გადამოწმების შედეგად დადგინა, რომ „ცემი 3“-ის ეგხ-ს მცირე ნაწილი კვეთს ფრინველთათვის მნიშვნელოვან ტერიტორიას (IBA - GE019 თრიალეთის ქედი), აღნიშნული საკითხი განხილული არ არის სკრინინგის ანგარიშში.</p>	<p><u>ქვეთავი 6.3.3.-ს</u> დაემატა ფრინველთათვის მნიშვნელოვანი ადგილების (ფმა -IBA) შესახებ ინფორმაცია, სადაც მოცემულია, რომ - საჭაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ბოლო სამი ანძა, 35 კვ ძაბვის ქვ/ს ანდეზიტთან კვეთს ფრინველთათვის მნიშვნელოვან ადგილს (ფმა - BIA) 019 „თრიალეთი“ (<u>იხ. სურათი 6.3.2.7.</u>), ამავე ფმა-ს ფარგლებში მოქცეულია მთლიანად დაბა ანდეზიტი და ბაკურიანი, კურორტები სადაც მთელი წლის მანძილზე ხალხმრავლობაა და მიმდინარეობს ინტენსიური მშენებლობა (სასტუმროები, გზები), ტარდება მასშტაბური შეჯიბრები და ა.შ. შესაბამისად აქ მხოლოდ ანთროპოგენულ ლანდშაფტში ცხოვრებას შეგებული, მრავალრიცხოვანი და ფართოდ გავრცელებული ფრინველთა სახეობები ბინადრობენ, რომლებიც არ საჭიროებენ დაცვის სპეციალურ ღონისძიებების შემუშავებას.</p>
4	<p>წარმოდგენილი shp ფაილების მიხედვით, „ცემი 2“-ის მთლიანი 51447 კვ.მ ფართობიდან, „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებულ სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 43662 კვ.მ წარმოადგენს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყეს. ხოლო „ცემი-3“-ის მთლიანი 21198 კვ.მ ფართობიდან 6364 კვ.მ</p>	<p>ეგხ-ს პროექტირებისას გათვალისწინებული იქნა მოსახლეობის მოთხოვნა ეგხ-ს გარკვეული მონაკვეთების უზნის შეცვლის თაობაზე, რადგან არსებული/ძველი ეგხ-ს მცირე ნაწილი ესაზღვრებოდა მოსახლეობის კერძო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებს და შენობა-ნაგებობებს. რეკონსტრუქციის ფარგლებში 35 კვ ძაბვის ეგხ „ცემი 2“-ის და „ცემი 3“-ის შეცვლილი მონაკვეთები გაივლის სახელმწიფო ტყის ტერიტორიაზე, შესაბამისად მოსალოდნელია გარკვეული ზემოქმედება. მოსაჭრელი ხე-მცენარეების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ ელექტრონულ დანართში (<u>იხ. დანართი - სატყეო უწყისები</u>).</p> <p>მოსაჭრელ ხე-მცენარეებში ასევე ხვდება წითელი ნუსხით დაცული სახეობები, რომელთა სახეობების, რაოდენობის და მოცულობის შესახებ ინფორმაცია ასევე მოცემულია სკრინინგის ანგარიშში (<u>იხ. ცხრილი 7.6.1. და ცხრილი 7.6.2.</u>).</p> <p>ხე-მცენარეების ჭრის საკითხი მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად შეთანხმდება ტყის მართვის ორგანოსთან.</p>

	<p>მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყის ფართობში. სკრინინგის ანგარიშში განხილული უნდა იქნეს სახელმწიფო ტყის ტერიტორიაზე ზემოქმედების საკითხები.</p>	
5	<p>სკრინინგის ანგარიშში არ არის მოცემული ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პერიოდში გამოყენებული საავტომობილო გზებისა და ტექნიკის შესახებ, ასევე განხილული არ არის ტრანსპორტირების საკითხები</p>	<p>საყრდენების განთავსების ადგილებამდე მისასვლელ გზებამდე გამოყენებული იქნება სატყეო, საველე და სოფლების დამაკავშირებელი გრუნტიანი გზები. სამშენებლო მასალების შემოტანა მოხდება პერიოდულად, კომპანიის სასაწყობე მეურნეობიდან ან/და მწარმოებელი ქარხნიდან, რაც გამორიცხავს სამუშაოების განხორციელების ადგილზე მასალების, ნავთობპროდუქტების, საკვებისა და სხვა ნარჩენების წარმოქმნას. მშენებლობის დროს გამოყენებული იქნება: ავტომწე, ტელესკოპური ამწე, ტრაქტორი, თვითმცლელი, ბორტიანი სატვირთო მანქანა, ხელის პნევმოსატკეპნი, საწნეხი აგრეგატები. სადენების, გვარლის დემონტაჟი-მონტაჟი და სხვა სამონტაჟო სამუშაოები საყრდენებზე მოხდება ტელესკოპური კომპურის (დასაკეცი კომპურის) გამოყენებით. სადენების გადაბმა განხორციელდება საწნეხი აგრეგატით; სამშენებლო უბნების მომარაგება საყრდენებით, რკინაბეტონის კონსტრუქციებით, სადენებით და სხვა საჭირო მასალებით უზრუნველყოფილი იქნება ავტოტრანსპორტით. ხაზოვან ნაწილზე სამშენებლო სამუშაოები შესრულდება სამშენებლო წესებისა და სხვა ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნის თანახმად <i>(იხ. თავი 5 - მშენებლობის გეგმა)</i>.</p>
6	<p>სკრინინგის ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის მანძილები საპროექტო საყრდენებიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე</p>	<p>ეგზ „ცემი 2“-ის ტრასაზე როგორც საყრდენებთან, ასევე ეგზ-ს სადენებთან ყველაზე ახლოს მდებარე სახლი დაშორებულია 25 მ-ზე მეტე მანძილით, კერძოდ აღნიშნული მდებარეობს ქვს „ტბის“ მიმდებარედ #3 საყრდენიდან 25 მ-ზე მეტი მანძილის დაშორებით. შემდეგ ეგზ-ს ტრასა ძირითადად მიუყვება დაუსახლებელ ტერიტორიებს, სადაც ძირითად შემთხვევაში დაშორების მანძილი 200 მ და მეტია <i>(იხ. ქვეთავი 3.1. - 35 კვ ძაბვის საჰაერო ეგზ „ცემი 2“)</i>. ეგზ „ცემი 3“-ის ტრასაზე როგორც საყრდენებთან, ასევე ეგზ-ს სადენებთან ყველაზე ახლოს მდებარე სახლი დაშორებულია 75 მ-ზე მეტე მანძილით, აღნიშნული მდებარეობს ქვს „საკოჭავის“</p>

		<p>მიმდებარედ. შემდეგ ეგხ-ს ტრასა მიუყვება დაუსახლებელ ტერიტორიებს და სოფელ ანდეზიტთან ეგხ-სთან ყველაზე ახლოს მდებარე სახლი დაშორებულია 200 მ-ზე მეტი მანძილით (<u>ობ. 3.2. ქვეთავი - 35 კვ ძაბვის საჰაერო ეგხ „ცემი 3“</u>).</p>
7	<p>მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის გავრცელების კოეფიციენტების გაანგარიშება შესრულებული არ არის უახლოეს საცხოვრებელ სახლებთან</p>	<p>საქართველოში ხმაურის გავრცელების დონეები რეგულირდება ტექნიკური რეგლამენტით - „საცხოვრებელი სახლების და საზოგადოებრივი/საჯარო დაწესებულებების შენობები სათავსებში და ტერიტორიებზე აკუსტიკური ხმაურის ნორმების შესახებ“. ხმაურის დონე არ უნდა აღემატებოდეს ამ სტანდარტით დადგენილ სიდიდეებს (<u>ობ. ცხრილი 10.4.1.</u>).</p> <p>მშენებლობის ეტაპი</p> <p>ეგხ-ს მშენებლობისთვის სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. არ იგეგმება ხმაურის გავრცელების სტაციონარული წყაროების გამოყენება. ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელების მხრივ მცირედით მომატებული რისკები მოსალოდნელია მხოლოდ მასალების ტრანსპორტირების, ასევე საყრდენი ანძების მონტაჟის პროცესში, რაც ძალიან უმნიშვნელოდ შეცვლის არსებულ ფონს.</p> <p>ეგხ-ს სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა დაახლოებით ექვსი თვეა. თითოეული საყრდენის განთავსების უბანზე სამშენებლო სამუშაოები ჯამში შესაძლოა გაგრძელდეს მხოლოდ რამდენიმე დღის განმავლობაში. შესაბამისად ხმაურის და ვიბრაციის წყაროების მოქმედების მცირე ხანგრძლივობა მნიშვნელოვნად ამცირებს ზემოქმედებას. ამასთან მნიშვნელოვან გარემოებას წარმოადგენს ის ფაქტორი, რომ სადემონტაჟო/სამონტაჟო საყრდენების ძირითადი ნაწილი არ ესაზღვრება საცხოვრებელ სახლებს, ხოლო ის სადემონტაჟო/სამონტაჟო საყრდენები, რომლებიც შედარებით ახლოს არიან საცხოვრებელ უბნებთან, არ არიან განლაგებულნი სახლების უშუალო სიახლოვეში.</p> <p>ექსპლუატაციის ეტაპი</p> <p>არსებული ინფორმაციით ელექტროგადამცემი ხაზებს ოპერირების ეტაპზე შეუძლიათ მცირე ხმის გენერირება, თუმცა ლიტერატურული წყაროების მიხედვით ეს შესაძრწევია 330 კვ და მეტი ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებზე, ისიც შესაბამისი ამინდის პირობებში. გამომდინარე იქიდან რომ პროექტი ითვალისწინებს 35 კვ ძაბვის ეგხ-ს მოწყობას ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის და ვიბრაციის გამომწვევი შეიძლება იყოს ეგხ-ს პერიოდული ტექმომსახურება, თუმცა ეს</p>

		<p>სამუშაოები მნიშვნელოვნად მცირე მასშტაბის იქნება, რაც მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის გათვალისწინებით, მანქანადანადგარების გამართულ მდგომარეობაში ყოფნით, სამუშაოების დღის მონაკვეთში განხორციელებით და მოძრაობის მკაცრი კონტროლით ნულს უტოლდება.</p> <p><u>ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის გავრცელების კოეფიციენტების გაანგარიშება უახლოეს საცხოვრებელ სახლებთან არ იქნა მიჩნეული საჭიროდ.</u></p> <p>თუმცა ყოველივეს მიუხედავად, მშენებლობის ფაზაზე ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელების დონეების მინიმუზაციის მიზნით მიზანშეწონილია გატარდეს შემდეგი შემარბილებელი ღონისძიებები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ხმაურიანი სამუშაოების წარმოება მხოლოდ დღის საათებში (სამუშაოების პერიოდად უნდა განისაზღვროს 07:30-დან 20:00 სთ-მდე დროის მონაკვეთი); • მანქანა-დანადგარების ტექნიკური გამართულობის უზრუნველყოფა; • სენსიტიურ მონაკვეთებზე მოძრაობის სიჩქარეების შეზღუდვა, რათა მინიმუმამდე დავიდეს ხმაურით და ვიბრაციით გამოწვეული ზემოქმედების რისკები მოსახლეობაზე; <p><i>(იხ. ქვეთავი 7.3. ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელება).</i></p>
8	<p>განხილული არ არის სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების პერიოდში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, დასაწყობებისა და შემდგომი გამოყენების საკითხები</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების პერიოდში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, დასაწყობებისა და შემდგომი გამოყენების საკითხებთან დაკავშირებული გარემოებების არსებობის შემთხვევაში - სამუშაოები დაიგეგმება და განხორციელდება ტექნიკური რეგლამენტის პირობების მკაცრი დაცვით.</p>